

P. VIETNAMO PREZIDENTAS THIEU AMERIKOJE

TIKINČIŲ LAISKAS KOSYGINUI

Spaudoje nuolat pasirodo skaitytojų signalai dėl įvairių trūkumų kultūriname ir buitiniame aptarnavime, į kuriuos tarybinė valdžia visada atsiliepia. Religiniame gyvenime, mes, tikintieji nuolat patiriame ne tik trūkumus, bet ir varžymus. Mums, tikintiesiems, negalint dėl tų varžymų pasisakyti spaudoje ir tuo pačiu tylint, gali susidaryti įspūdis, kad mes tų varžymų ir nejačiame. Todėl mes kreipiamės į Jus, Ministrų Tarybos Pirmininke.

Religija netikintiems žmogui atrodo visiškai bevertis ar net žalingas dalykas, o mums, tikintiesiems, ji yra svarbus dalykas. Religijos praktikavimas varžymai mums yra skaudesni, nei medžiaginės skriaudos.

Religijai praktikuoti yra būtini kunigai. Kadangi valdžia apriboja kandidatų priėmimą į Kunigų seminariją, tai įšventinama kelis kartus mažiau, negu jų kasmet numiršta. Jau kelios parapijos neturi savo kunigo ir dėlto nukenčia tūkstančiai tikinčiųjų religiniame gyvenime. Nepaisant kunigų trūkumo, vis daugiau kunigų yra baudžiami kalėjimu už tai, kad tėvų prašomi, bažnyčioje vaikus mokė tikėjimo tiesų, praeitais metais (1970 m.) rugsėjo mėn. buvo nuteistas kalėti Molėtų raj. Dubingių klebonas Antanas Šeškevičius, o š. m. lapkričio mėn. nuteisti dar du kitų vyskupijų kunigai, ir atlikusiam savo bausmę kun. A. Šeškevičiui neleidžiama dirbti parapijoje.

Remdamiesi tarybine Konstitucija, garantuojančia sąžinės laisvę, mes prašome, kad minėti religijos laisvės pažeidimai būtų atitaisyti ir ateityje nepasikartotų, būtent:

1. Leisti dirbti parapijoje kun. A. Šeškevičiui.
2. Paleisti iš kalėjimo nuteistus kunigus.
3. Netrukdyti kunigams bažnyčioje vaikus mokyti tikėjimo tiesų.
4. Netrukdyti kunigų seminarijos vadovybei priimti mokyti visus norinčius tapti kunigais.

Tikimės, kad tarybinė valdžia laikysis savo konstitucijos ir mūsų prašymus patenkins. 1972 m. sausis.

Šį pareiškimą pasirašė 190 tikinčiųjų ir 1972 m. balandžio mėn. pradžioje pasirašė TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui. Atsakymui gauti prie pareiškimo pridėtas adresas: Lietuvos TSR, Molėtų raj., Stirnių paštas, Mindūnų kaimas, Jonas Lipkeika. (Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika Nr. 2). (E)

Ukrainietis ieško baltų draugystės

Žinomas ukrainiečių žurnalas „Sučastnist“, leidžiamas Muenchene, 1972.XII. 4 d. laidoje Nr. 144 patalpino platų prof. J. Bilinskio aprašymą p. m. Baltų studijų dienas Toronte. Autorius buvo pakviestas kalbėti tema „Šių dienų politika Pabaltijo kraštuose ir Ukrainoje“.

Labai teigiamai vertindamas ir pačią idėją tokias konferencijas rengti ir jos sklandų organizavimą, autorius pastebi, kad nors baltiečių emigracija palyginti yra neskaityta, bet turinti didelį intelektualų procentą ir pasiekė gražių rezultatų tiek mokslo, tiek literatūros srityse. Tokios konferencijos, anot autoriaus, turėtų būti dažniau šaukiamos. Jis ragina baltiečius ir ukrainiečius glaudžiau bendradarbiauti. (E)

IS VISO PASAULIO

AUSTIN. — Sam Houston Johnson, mirusio prezidento brolis, teisme bando paskelbti bankrotą, nes jis neįsteigė sumokėti gydymo išlaidų už jo sušalusių kojų operacijas. Šeškaita siekia virš 53,000 dol., o jis gyvena iš pensijos. „Man gėda skelbti bankrotą, tačiau bus naudinga, jei kongresas atkreips dėmesį į milijonus amerikiečių, kurie yra verčiami bankrutuoti, nes negali susimokėti aukštų medicininių patarnavimo kainų“, pareiškė Johnsonas.

ČIKAGA. — Vietinė gudų organizacija paskelbė Amerikos spaudai protestą, kad Olga Korbūt, žinoma gimnastė, visur buvo vadinama ruse. Ne tik Korbūt, bet ir kitos dvi sportininkės: Tamara Lazakovič ir Antonina Košel, kurios lankėsi Čikagoje su Korbūt, visos yra baltgudės. Ta proga baltgudžiai pareikalavo laisvės visoms rusų pavergtomis tautomis.

NEW YORKAS. — Madison Square Gardens cirko spektaklyje klausas nukrito nuo 19 pėdų aukštyje buvusios vielos į narvą su 17 liūtų. Šie išsigandę būtyklauja sudraske, bet jų treneris ji apgynė. Publika nieko nesuprato, galvodama, kad tai spektaklio dalis, kad taip turėjo įvykti. Klausas nuvežtas į ligoninę.

BONA. — V. Vokietijos kariuomenėje labai populiarus valandą, kada kiekvienas kareivis gali skambinti telefonu gynybos ministeriui Georg Leberui ir jam skustis dėl kariuomenės gyvenimo smulkmenų. Daugelis priekaištuoja dėl plaukų kirpimo ar maisto.

WASHINGTONAS. — Keturi iš Hanojaus nelaisvės sugrįžę karininkai buvo pakelti į aukštesnį laipsnį. Aviacijos pulkininkai John Flynn ir David Winn bus generolai, o laivyno kapitonas Jeremiah Denton ir James Stockdale pakelti į admiralo laipsnį. Pakėlimus senatas turi dar patvirtinti.

OTTAWA. — Meksikos prezidentas Echevarria išvyko į viso mėnesio kelionę. Jis jau lankėsi Kanadoje, iš ten išvyko į Europą, kur lankysis Britanijoje, Belgijoje, Prancūzijoje ir Sovietų Sąjungoje. Po to prezidentas važiuos į Kiniją.

MASKVA. — Čia kalbama, kad rašytojas Sinijavskis, kuris penkeris metus buvo kalinamas koncentracijos stovykloje už nepalankias Kremliaus režimui knygas, prašo leidimo išvykti metams į Prancūziją. Laukiama, kad bolševikai jį išleis ir pakviatims jam vizą sugrįžti.

LISABONA. — Buvęs Amerikos diplomatas Henry Endicott Stebbins, prieš pensiją buvęs ambasadorius Nepalyje ir Ugandoje, plaukė italų laivu į Europą atostogų ir pakeliui dingo. Spėjama, kad jis neramiame vandenyje iškrito iš laivo „Leonardo da Vinci“.

Sen. Frank Church, dem. iš Idaho, vadovauja senato pakomiteiui, kuris tyrinėja, kiek Amerikos bendrovės dirbo kaštu su JAV vyriausybe, kad Čilėje į valdžią nepatektų kairieji.

LIETUVA TARPTAUTINIAM ATLAS

Praeitais metais Romoje buvo baigtas spausdinti „Grande Atlante Internationale Curcio“ (Didysis Tarptautinis Curcio Atlasas), bendradarbiaujant vokiečių Herderio ir italų Curcio leidykloms. Atlasas didelio formato, 41 sąsiuvinio, kelių šimtų puslapių. Ligi šiol jo išspauduota 83,000 egz.

Dėka prof. Vinco Mincevičiaus, Elita-Press redaktoriaus pastangų, atlasas labai išgarsino Lietuvą. Istorinėje atlaso dalyje Lietuva parodyta kokia ji buvo X-XI šimtmečiais: 1470 metais (nuo Baltijos ligi Juodųjų Jūrų, Reformos metu, ir XVII-XVIII šimtmečiais. Ji taip pat yra tikamai atžymėta rasų, kalbų ir religijų skyriuose. Gi iš Rusijos plėtimosi žemėlapiu aiškiai matosi, kad jis Europoje vyko Lietuvos sąskaiton.

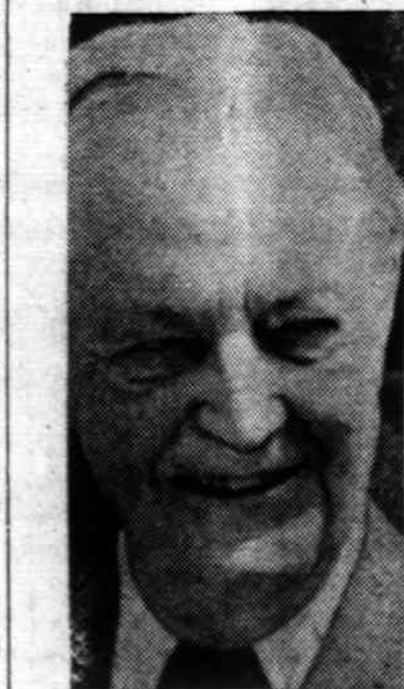
Šiolaikinių Europos valstybių žemėlapiuose Lietuva ir kiti du Pabaltijo kraštai yra parodyti skyruije „Polonia i Paesi Baltici“ (Lenkija ir Pabaltijo kraštai), bet ne Rusijos ar Sovietų Sąjungos lankuose. Pastebėtina dar, kad Kaliningrado sritis yra prijungta prie Lietuvos.

Kiekvieno lanko sąsiuvinio viršelis yra papuoštas senaisiais žemėlapiais, kuriuos leidykla paskolino prof. Mincevičiui, už ką paskutiniame sąsiuvinyje leidykla nuširdžiai jam dėkoja. Lietuva šiuose žemėlapiuose pažymėta 11 kartų. Vienas jų yra grynai Lietuvos: tai yra Mikalojaus Krištopo Radvilo žemėlapis, išleistas Henriko Hondijaus 1638 metais Amsterdame. Žemėlapių aprašymai ir labai šilūs komentarai apie Lietuvą duoda prof. Osvaldo Baldacci, Romos Universiteto geografijos katedros vedėjas.

Jeruzalė, Venecija, Vilnius

Atlasas buvo reprodukuoti trys senieji pasaulio miestai: Jeruzalė, Venecija ir Vilnius, su įdomiais komentarais, iškeliančiais Vilniaus istorinę ir dabartinę reikšmę, pažymint, kad tai yra „gražus ir įvairus miestas, svarbus istoriškai, rodąs tikrų požymių galvliškumo vystymosi ateityje“.

Šia proga tenka pažymėti, kad prof. V. Mincevičius turi virš 200 žemėlapių rinkinį: Lietuvos, Lietuvos-Lenkijos, Rusijos-Lietuvos, Europos-Lietuvos ir Azijos, kur taip pat pažymėta Lie-

Paryžiaus diplomatas David Bruce, 75 metų amžiaus, prezidento paskirtas vadovauti diplomatinę ryšių įstaigą komunistinėje Kinijoje.

Italų spaudoje apie Truskauską

Italų laikraščiai jautriai ir gausiai atsiliepia į įvykius sovietų okupuotoje Lietuvoje. Tai, pav., dėl Ričardo Truskausko, vieno iš 1972 m. gegužės mėn. demonstrantų, nuteisimo dešimčiai metų sunkių darbų stovyklos, pasisakė šie laikraščiai vien sausio 5 d. laidoje: „Il Giornale d'Italia“, „L'Adice“, „Roma“, „Il Messagero“, „L'Unione Sarda“, „Gezetta del Sud“, „La Nazione“, „La Provincia“, „Il Giornale di Vicenza“, „Il Cittadino“, „Messaggero Veneto“. Visi laikraščiai pabrėžė, kad buvęs nuteistas kaip 1972 m. gegužės Kauno demonstracijų dalyvis.

Šie italų laikraščiai plačiai paminė Lietuvos pavergimą, jos kovą už savo tautinę ir religinę laisvę: „Il Secolo d'Italia“ (1972.XII.28) idėjo ilgą straipsnį, pavadintą „Lietuvių kultūra prieš komunizmą, autorius Alessandro Canosa. Romos „Il Messagero“ (1972.XII.23) rašo, kad Sovietų Sąjunga po 50 metų vis dar turi 91 tautines grupes, kurios nepasiduoda išnaikinimui. Romos „Il Corriere della Sera“ (1972.XII.31) rašo apie daugiatautinės Sovietų Sąjungos problemas, apie Lietuvos ir Ukrainos intelektualų persekiojimą, Lietuvos sukilimą ir pan. Romos „Il Secolo d'Italia“ (1973.I.8) idėjo ilgą straipsnį, pavadintą „Herioka Lietuvos rezistencija prieš Sovietų imperializmą“. Autorius Luciano Traietti aprašo religijos persekiojimą, kunigų baidymą už tikybės dėstymą vaikams, Romo Kalantos auką, demonstracijas Kaune, KGB ir paraišutininukų intervenciją ir pan. (E)

Seneliai minėjo Vasario 16-tą

Vasario šešioliktoji buvo paminėta ir senelių prieglaudoje Vechoje, Vokietijoje. Kun. dr. K. Gulbinas pasakė tai dienai pritaikintą kalbą. Minėjimo progą šio senelių prieglaudoje buvo suruošta žinomo medžio drožinėtojo lietuvio St. Motuzo para, kurioje buvo ištatyta 55 nauji jo drožiniai. Ten buvo atšvęsta Motuzo 75 metų amžiaus sukaktis. Surinkta Tautos Fondui \$55.

Apie šią šventę ir jubilaitą, įdedami jo drožinių nuotraukas, parašė šie vokiečių laikraščiai: Oldenburgische Volkszeitung 1973 m. vasario 7, 9 ir 12 d. laidoje; Nordwest Zeitung vasario 7 d. ir 14 d. (E)

Pakeistas laikas

Nuo š. m. vasario 16 d. iš Romos radijo stoties Lietuvai perduodamų programų laikas pakeistas. Programos perduodamos kasdieną po 15 minučių, pradedant 6 val. 55 min. vakaro. Lietuvoje girdimos 70.55 m. bangomis 31.33—41.47. (E)

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadatas pasiėmė ne tik premjero pareigas. Šalia jų jis yra vyriausias Egipto kariuomenės vadas ir karinis Egipto gubernatorius.

PRAŠYS AMERIKOS GARANTIJŲ

WASHINGTONAS. — Šeštadienį Pietų Vietnamo prezidentas Thieu išskrido iš Saigono į Honolulu, o šiandien atvyks į San Clemente, Kaliforniją, kur jis susitiks ir dvi dienas tarsis su prezidentu Nixonu. Šis vizitas pradės naują Amerikos-Pietų Vietnamo santykių erą. Prezidentas Thieu prašys Amerikos garantijų, kad komunistams pradėjus didesnio masto puolimą, Amerika vėl ateis į pagalbą P. Vietnamui. Prasidedant P. Vietnamo politinėms varžyboms, ši kelionė sustiprins prezidento Thieu prestižą vietnamiečių tarpe.

Žydų emigracijos komentarai

WASHINGTONAS. — Valsybės sekretoriaus pavaduotojas Kenneth Rush pirmas iš vyriausybės pareigūnų komentavo sovietų žydų emigracijos politiką. Jis pareiškė, kad padaryta didelė pažanga, įtikinant Sovietų Sąjungos vyriausybę, kad ji leistų žydams emigruoti. Maskva parodžiusi gan didelį lankstumą vizų ir švietimo mokesčių atžvilgiu.

Kalbėdamas užsienio žinių korespondentams, redaktoriams ir TV komentatoriams, Rush įspėjo, kad bandymai kongrese sutrukdyti Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartį gali turėti priešingų rezultatų, negu nori Amerikos žydai. Kongresas turėtų parodyti atsakingumą supratimą ir paremti JAV vyriausybės pastangas palengvinti prekybą su sovietais, nes tokios pastangos, kaip sen. Jacksono senate gali tik žydzams pakentti. Sovietų Sąjungoje gali atsinaujinti antisemitizmas ir Maskva galinti suvaržyti žydų emigraciją.

Sen. Jacksonas, kurio pastangos nepraleisti prekybos sutarties ir lengvatų Maskvai, kol šis neduos savo piliečiams teisių ir progų emigruoti, remia trys ketvirtadaliai visų senatorių, pareiškė Washingtone, kad pranešimai apie palengvinimus emigruoti iš Maskvos yra apgavystė.

Albanijos komunistų laikraštis piktai puolė Sovietų Sąjungą už jos politiką žydų atžvilgiu. Maskva išdavusi savo draugus arabus, leisdamą išvažiuoti tūkstančiams žydų. Sovietų revizionistai dar kartą įrodė, kad jie vis arčiau glaudžiasi prie Izraelio, rašo Zeri i Populit.

NEW YORKAS. — Miestas per metus išleidią 10 mil. dol. kovai prieš sienų, langų, autobusų ir traukinių teplojimo įvairiais užrašais „graffiti“.

Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose John Scall kalba JT Saugumo Taryboje, kuri svarstė Panamos kanalo klausimą. Scall panaudojo veto teisę tarybos rezoliucijai sustabdyti.

Amerikos ambasadorius Saigone Ellsworth Bunker, išbuvęs toje vietoje 6 metus, irgi atvyko į Ameriką ir dalyvaus abiejų prezidentų pasitarimuose. Bunker į Saigoną nebegrįš, nes ambasadoriumi ten paskirtas buvęs ambasadorius Italijoje Graham Martin. Bunkeris yra 76 metų amžiaus ir užsitaravo ilgesnį poilsį už savo darbą Vietnamo.

Iš Saigono į Hanojų sugrįžo Siaurės Vietnamo delegacija Jungtinėje Karinėje Komisijoje. Jos vadas gen. Hoa apkaltino Ameriką, kad ji paliko Pietų Vietnamo daug savo karių, apgungusių civilius drabužius. Viet Congo delegacija irgi kaltina, kad Amerika turinti P. Vietnamo 17,000 kariškių. Amerikos ambasada pripažįsta, kad yra 9,500 civilių amerikiečių P. Vietnamo. Iš jų informacijos agentūroje 180, Tarptautinio išsivystymo agentūroje — 700, karinio atšakoje — 800, kontraktinio darbininkų — 6,000.

P. Vietnamo sandėliuose, remonto dirbtuvėse, prie statybos, uostuose, aerodromuose dirba daug amerikiečių technikų, kurių trūksta Saigono vyriausybei. Ambasados pareigūnai pareiškė, kad jų buvimas Saigone visai nelaužo, kaip komunistai kaltina, Paryžiaus paliaubų sutarties.

Buvęs gynybos sekretorius Laird pareiškė, kad vyriausybė jau seniai žinojo apie belaisvių kankinimus Hanojuje. Niekas neskelbta, nes nenorėta sudaryti naujų rūpesčių belaisvių šeimoms. Anksčiau paleistiems belaisviams buvo uždrausta kalbėti apie kankinimus, kol sugrįš visi belaisviai. Žinios apie komunistų žiaurų elgesį su amerikiečiais gali kongrese pakenkti vyriausybės planui duoti Hanoju paskolas ir paramą atsištatymui iš karo griuvėsių.

Boksininkui Ali sulaužė žandikaulį

SAN DIEGO. — Šeštadienį bokso pasaulį sukrėtė žinia, kad buvęs sunkias svorio čempionas Muhammad Ali, kovodamas su nežinomu Ken Norton, jau pirmame runde gavo sulaužytą žandikaulį ir pralaimėjo kovą per 12 roundų. Norton už šią kovą gavo tik 50,000 dol., kada Ali gavo 210,000.

Sulaužytą kairėje pusėje žandikaulį sudėjo Clairemont ligoninės chirurgai, kurie pareiškė nuomone, kad Ali galės ateityje vėl boksauti. Per visą kovą Ali turėjęs kentėti didelių skausmų. Pralaimėjimas jam sumažina viltis kada nors atsiimti pasaulinį titulą.

WASHINGTONAS. — Senato apklausinėjimuose apie Watergate šnipinėjimo aferą iškilo ne tik buv. prokuroro Mitchell pavardė, bet ir prezidento patarėjo Haldemano. Jis irgi žinojęs apie šnipinėjimą demokratų įstaigoje.

DETROIT, MICH.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos surengtame Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo 55 metų minėjime, kuris įvyko 1973 m. vasario 18 d. McAuley auditorijoje, Mercy College, 8200 W. Outer Drive, Detroit, Michigan, Lietuvos nepriklausomybei atstatyti surinkto aukų — \$3,258.35.

Aukotojų sąrašas

Po 50 dol. aukoję: Petras Pačolius, R. Norkūnas, Dr. P. Šepetys.

Po 30 dol. aukoję: M. ir J. Mikal'ai, Ant. Dagilis, A. ir Z. Vazneliai.

Po 25 dol.: Anna B. Stankutė, R. ir Anna Valatka, Leon. ir Marija Bajorūnai, Gedim. Balanda, gen. Jonas Černius, V. G. Aukai, Myk. Vitkus, Petras Dailinis.

Po 23 dol.: Stasys Bartkus.

Po 20 dol.: Birutė ir B. Girnė, I. ir L. Pečiūrai, Bronius Burba, Pranė Balanda, Juozas Tamošiūnas, I. ir O. Briedžiai, B. ir I. Lukai, P. A. (detroitiečiai), O. ir B. Brizgiai, Vladas Staškus, M. Klimkaitis, J. ir C. Balniai, D. Lėparskas, V. ir S. Urbonai, Juozas Mikaila, A. ir B. Sukauskai, Vincas Žebertavičius, J. ir T. Kavaliauskai, Sus. Liet. Amer. 352 kuopa, I. G., V. S. Ruseckai, L. ir E. Kutkai, S. Carliauskas, F. Blauzdy, A. ir A. Nemanai, Juozas Petrauskas, V. ir P. Balynai, E. ir V. Kutkai, K. ir R. Rožauskai, E. ir A. Rašytiniai, V. Rauckis, B. ir V.

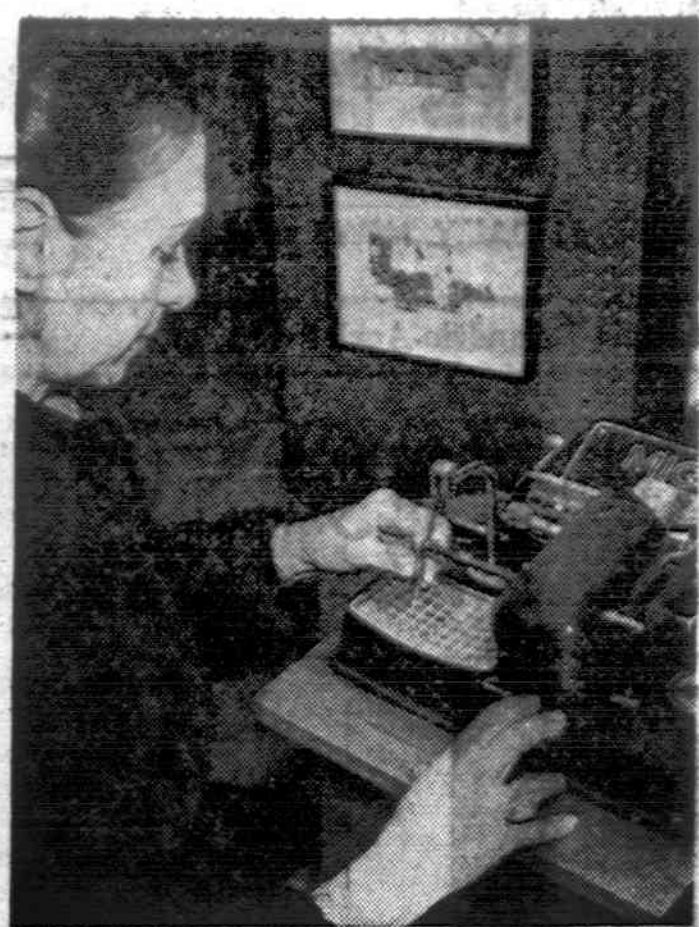
Zakarkai, Dr. D. ir B. Kvietys, Zenonas Pajaujis.

Po 16 dol.: M. Snapštys.

Po 15 dol.: P. ir S. Juškai, P. Zarankai, A. Matulis, A. Čirvydas, kun. V. Kriščiūnevičius, P. ir E. Kaustekliai, I. ir E. Kurai, Sus. Liet. Amer. 200-ji kuopa, I. ir O. Rakašiai, Ad. ir Ant. Petrauskai, Alf. ir Val. Patauskai, Krist. ir Kazys Daugvidai.

Po 12 dol.: A. ir S. Bludžiai, Po 11 dol.: Romas Mačionis, St. Juzėnas.

Po 10 dol.: Norl. Olšauskas, Liudas Grunavas, P. Dragunevičius, A. ir I. Valukoniai, L. Heningas, P. Polteraitis, V. Kundrotienė, A. Gilydis, I. Janulevičius, Alg. Zapauskas, L. Selenis, S. ir K. Baliai, V. Šlikas, P. Marčiukaitis, J. Janekas, C. ir E. Anužiai, J. Jonynas, L. Stonys, E. ir M. Baukiai, S. Šimulionas, C. ir V. Šulka, T. Čiunka, J. Kriaučiūnas, B. ir K. Mikolajai, S. C. Bankauskai, P. Stanionis, O. Jomantienė, J. Preibys, A. Jomantienė, J. ir M. Šepečiai, K. Bagdonas, Č. ir O. Sadeikai, B. ir P. Sakiai, Alf. Russas, A. ir S. Grigaičiai, A. ir F. Leliai, J. Mulinas, V. ir V. Šarkai, J. Gaizutis, E. Bulatienė, Vilniaus Krašto Liet. s-ga, O. ir V. Braziai, I. ir Z. Černiauskai, V. ir Z. Urmanavičiai, P. Svila, kun. K. Simaitis, M. ir O. Abariai, J. ir O. Bartkai, A. ir P. Balynai, E. ir V. Kutkai, K. ir R. Rožauskai, E. ir A. Rašytiniai, V. Rauckis, B. ir V.

New Yorko turgavietėje buvo rasta šis 1900 metų modelio rašomoji mašinėlė, kurios kiekvieną raidę reikėjo atskirai išspausti dešine ranka, pirmą suradus raidę kaire ranka. Jos, kaip senienos, kaina 1,000 dolerių.

nai, I. Rūmkūnas, A. ir L. Rugienai, K. Kriščiūnevičienė, kun. A. Babonas, K. ir A. Stašaičiai, Ant. Vaskelis, P. ir I. Putriai, F. Milkauskas, I. ir A. Acai, V. ir I. Gurkai, Alg. Lapšys, A. ir E. Misiūnai, I. ir M. Vaitkūnai, I. ir V. Plečkai, K. ir S. Gogeliai, A. ir V. Šurkai, E. ir R. Švenickai, I. ir D. Gilydžiai, K. Karvelis, J. Pūkūnas, E. ir D. Jankai, A. L. R. K-kų M-rių s-gos 54-th kuopa, E. Tamošauskienė, P. ir O. Plėnaitis, A. Kanauskas, I. ir I. Maršalkevičiai, Jurg. Sidigas, A. ir E. Bėnėnai, Leonas Stanley, Alf. Juška, A. ir V. Leliai, A. ir A. Sileikai, A. ir B. Astašaičiai, G. Viskantienė, Stasio Butkaus sūlių kuopa, B. ir V. Neverauskai, B. ir O. Rukšteliai, I. ir E. Bražiūnai, A. ir A. Atkočiūnai, A. ir B. Nakai, J. ir J. Mikulionai, I. ir A. Duobai, A. ir T. Merkevičiai, D. L. K. Birutės Draugija, Dr. F. Olšauskaitė, Adf. Rimkus, V. ir I. Šukiai, J. Nesavas, J. Staigas, A. ir E. Kvedarai, Dr. A. Žetovas, A. ir V. Osteikai, J. Dūnčius, J. Šuopys, A. ir R. Vaitiekaičiai, A. ir R. Plepiai, I. ir S. Laukoniai, A. ir E. Pašokoniai, I. ir O. Ribinskai, V. ir O. Valiai, V. Tamašiūnas, V. Rinkevičius, S. Blaškevičius, I. Šimukėnas, I. Blažienė, A. ir M. Bankaičiai, Adl. Armalis, I. ir S. Kauneliai, Saulius Kaunelis, Juzė Bytautienė, V. ir M. Tylai, V. ir S. Kniurai, A. ir K. Andriūšaičiai, K. Stragauskas, S. ir N. Sliziai, Jūros sūlių šviturio kuopa, E. ir S. Lingiai, B. Berzanskis, Stef. Pilkie-nė, Nijolė Word, S. ir J. Gruš-nius, Ch. R. Step, Liet. Vyčių 79 kuopa.

Po 7 dol.: A. ir I. Griniai, P. Pajaujis.

Po 6 dol.: Dr. A. Damušis, J. Dikšas, V. ir M. Lesunačiai, A. ir E. Musteikiai, A. ir E. Ziedai, J. Čibirka.

Po 5 dol.: M. ir K. Jankauskai, Marcelė Grinius, Anna Neilon, Jonas Butkus, A. Kavalas, E. Kili-kevičienė, E. Kudzmaite, L. Mingėla, A. Janušis, L. ir D. Pe-tronijai, J. Augaitis, I. ir P. Bliū-džiai, E. Gerulaitienė, Z. Sakis-Sukauskas, Stasė Hotra, Ona Mažeikienė, P. Deveikis, J. Dau-kaitė, A. Kečienis, B. ir I. Ber-žanskiai, K. Mikolajis, R. Kur-mauskienė, M. Lalienė, S. Dry-

Chicagos Lietuvių Moterų klubo sukaktis

Chicagos Lietuvių Moterų klubas švenčia 50 metų veiklos sukaktį. Ta proga ruošiami iškilmingi pietūs su šokiais balandžio 5 d. Martiniقه restorane, Evergreen Parko apylinkėje.

Ta organizacija buvo įsteigta 1923 m. birželio mėn. Jos pradininkės buvo ponis — Ona Beržinskis, Marta Elias, Ona Kiras, Antoinette Nausėda, Zuzana Šlakis ir Elizabeth Salkauskas.

Vienas iš pirmųjų organizacijos tikslų buvo ruošti lietuviškomis tradicijomis pobuvius, o jų pelną skirti 1-jo pasaulinio karo našlaičiams Lietuvoje. Organizacija ir jos narės nepamiršo taip pat patekusių į vargą savų tautiečių Chicagoje, teikiant jiems maistą ir kitokią individualią pagalbą. 2-jo pas. karo eigoje organizacija ir jos narės talkino Amerikos Raudonajam Kryžiui jo darbų apimtį, kartu nepamirštant savųjų, ypatingai senelių ir ligonių Oak Forest slaugymo namuose, Šv. Seimos viloje ir kitose institucijose.

1960 m. organizacijos Garbės pirm. Josefiną Daužvardienę, Lietuvos Generalinę konsulę Chicagoje, suorganizavo pirmąjį Gintaro balių — baigiančių mokyklą lietuvių pristatymą visuomenei ir spaudai, tikslu kelti ir puoselėti lietuvišką kultūrą, grąžinti lietuvišką šeimą nutolstančius, mažą dalinį parodyti lietuvių buities bei papročių visumą svetimiečių akims.

Vaisinti kavute ir klubo narių kepiniais.

Pernai įvykusi panaši klubo ruošta meno parodėlė labai pasisekė.

Visi Waterburio ir kitų vietovių lietuvių labai maloniai kviečiami atsilankyti. K.

Klubo pirmininkė p. Irene Zibas ir vakaro pirmininkė p. Aldona Torok.

miesiems, kas meta keičiant baltiaus bei programų pobūdį ir tai aprašant amerikiečių

spaudoje. Gautas iš Gintaro balių pelnas yra skiriamas stipendijoms. Ši graži tradicija išliko. Šiemet Gintaro balius bus birželio 24 d. Olympia Fields Country klube.

Chicagos Lietuvių Moterų klubas taip pat nepamiršo savo pirmojo tikslo — labdarės, aktyviai ateidamos į talką tos srities organizacijoms. Kilnius tikslus turinčios organizacijos nemiršta. Geri darbai užtikrina joms ateitį. Kr.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtus knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, **ŠIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelis kaina 4 dol.

J. Audėnas, **PASKUTINIS POSĖDIS**. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, **MAGIŠKŲJU KILIMU I VILNIU**. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, **KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGAS**. Autoriaus pastabumų neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengva, graži stiliumi.

V. Maciūnas, **VINCAS KREVĖ SAVO LAISVUOSE**, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išvystytą kultūrą gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepakenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pastjuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytę, apie senus laikus, kai aitvarai ir laumės skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštaviniai. Naujienose galima gauti šių perliur žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, **VELYKŲ PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, **SOKOLADINIS KISKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, **LAUME DAUME**, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietas viršelis, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Meironis **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutis, **TRYŠ SAKALAI**, Liet. mokytojų s-gos premijuota knyga. Doje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apyskaitės, kaip pasakos vaikams ir jų gyvenimo, svajonių ir žygių, iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietas viršelis, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos psmai Eiluoiti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalin suotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ SOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

WATERBURY, CONN.

Moterų klubo meno paroda

Lietuvių moterų klubas ruošia moterų piešinių, audinių ir t. t. parodą š. m. balandžio 8 d., sekmadienį. Šv. Juozapo parapijos salėje, John St. Waterbury, Conn., nuo 10 val. ligi 6 val. p. p.

Lankytojams bus proga pasigrožėti lietuviškomis drobėmis bei kitais audiniais, Lietuvos gintaro išdirbiniais, na-gingų rankų medžio drožiniais ir moterų piešiniais.

Šioje lietuviškojo meno parodoje su savo piešiniais, tarp kitų, dalyvaus amerikiečių meno parodos pasiūnėjęs waterburietė Genovaitė Bernotienė, vienos šeimos net trijų generacijų piešėjos — Elena Jasaitienė, jos duklė Jurgita Kovienė ir šios dukrelė Lida Kovaitė.

Parodos lankytojai bus pa-

They laughed when I bought my first Bond.

In my neighborhood everyone was poor. Most of us were lucky if we had enough food to eat or clothes to wear. So like most kids we spent a lot of time talking about the things we wanted out of life. Things like owning a big car, wearing fine clothes and going to all of the best places. Boy, we could hardly wait to grow up.

Like the other kids I had little odd jobs in grammar school but I got my first real job when I started high school. I was a junior clerk in a big department store. That's where I first heard about U.S. Savings Bonds. My boss asked me if I wanted to join the Payroll Savings Plan and I said yes. A month later I got my first bond.

When my friends found out they really had a good laugh. Imagine buying U.S. Savings Bonds when there were so many other great things to buy. Well, they kept laughing and I kept saving all through high school.

After graduation some of us wanted to go to college. And that's when my Bonds really

came in handy. They not only helped pay my tuition, but also helped buy some books.

Well, I'm a senior now and looking forward to graduation. Unfortunately, a lot of my friends never even got started. And to think they laughed when I bought my first Bond.

Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months. (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

DEMONSTRACIJOS KOMUNISTAMS NEPATARNAUJA

Paskutiniu laiku St. Catherines bendruomenei teko organizuoti dvi pataus mato demonstracijas, kurios buvo nukreiptos prieš Lietuvos okupantą, Sovietų Rusiją. Pirmą demonstraciją įvyko 1971 m. vasario 6 d. Ji buvo suruota ryšium su nesėkminga V. Simokaičio bandymu pabėgti į Švediją ir jo nuteisimu (jam buvo pritaikyta mirties bausmė).

Antra demonstracija buvo suruota 1972 m. birželio 18 d., atžymint birželio žiauriosius įvykius, Kalantos susideginimą bei Kudirkos nuteisimą. Ši demonstracija įvyko 1971 m. vasario 6 d. Ji buvo suruota ryšium su nesėkminga V. Simokaičio bandymu pabėgti į Švediją ir jo nuteisimu (jam buvo pritaikyta mirties bausmė).

Kadangi mūsų lietuvių kolonija maža, tai buvo dedamos pastangos ir rengiamas demonstracijas įtraukti latvius, estus, ukrainiečius, čekus, slovakus ir žydus. Tiek vieni, tiek kiti demonstracijų rengimas pareikalavo daug įtempto ir sunkaus darbo. Buvo išspausdinti ir išplatinti keli tūkstančiai atsisaukimų, sužymint pačius gėdingiausius Sovietų Rusijos laisvės pažeidimus, žmonių žudymus vien tik už tai, kad jie mėgino pabėgti iš Sovietų okupuotų kraštų.

Aišku, Maskvai ir jos simpatikams tokios demonstracijos nepatinka. Komunistų agentai, stengiasi visokiais būdais demonstracijų rengimui kenkti. Susiranda jie ir taktininkų, kurie, sužiniai ar nesužiniai, pasisako prieš demonstracijų rengimą. Girdi, jos esančios nenaudingos ir patarnaujančios tik komunistams!

Tai tikrai būdingas samprata. Vadinasi, nederėtų smerkti okupantą ir protestuoti prieš jo žiaurumus, nes taip darant tik jam pasitarnaujama; Tiesiog sunku suprasti, kaip galima tokią išvadą padaryti. O vienok yra žmonių (pvz. V. Alinderis), kurie taip daro ir pasisako prieš demonstracijas ir jų rengėjus, tvirtindami, kad tai pasitarnauja komunistams. Be abejonės, kas nors "apsviečia" ir paragina, kad jie kenktų demonstracijų organizatoriams.

Atsiranda ir kitokių "išminčių", kaip, sakysime, J. Lelevičius, kuris įžeidinėja demonstracijų organizatorius už tai, kad jie 1972 m. birželio 18 d. paskyrė birželio žiauriųjų išvežimui. Simo Kudirkos nuteisimo ir Kalantos susideginimo paminėjimui, prijungiant dar reikalavimą Lietuvai laisvės. Pats Le-

Ramona, Kalifornija, įvyko "rodeo", kur varžėsi ir moterys. Čia matoma Bonnie McPherson, jauna mokytoja iš Tucson, Arizona, laimėjo bulių jėgų varžybą.

levičius jokio organizacinio darbo dirbti nenori ir neturi mažiausio supratimo apie tokį darbą, bet kritikuoti ir niekinti tuos, kurie nuosirdžiai veikia, jis labai "sugeba".

Organizuojant plataus masto demonstracijas tenka kviešti kitų tautybių atstovus ir su jais vesti pasitarimus dėl nustatymo demonstracijoms laiko ir tikslo bei atsisaukimų turinio. Tenka pranešti raštu policijai, gauti iš jos leidimą ir apsaugą. Pagal paskutinį patvarkymą tai turi būti padaryta šešias savaites prieš numatytą demonstraciją.

1972 m. birželio 18 d. demonstracijai buvo pasirinkta todėl, kad tai buvo sekmadienis. Vadinasi, šventė, kai jaunimas yra laisvas. Tikėtasi tad kaip galima daugiau jo sutraukti. Ir taip iš tiesų atsitiko: Stasei Zubrickei vadovaujant, dalyvavo eisenoje daug jaunimo, tautiniais rūbais apsirengusio.

Buvo sudarytos palankios sąlygos dalyvauti visiems, o ypač jaunimui, bet Lelevičius prieauglio nesimato. Nesimato jo ir kituose tautiniuose minėjimuose.

Eisena buvo tikrai įspūdinga. Nuo miesto rotušės iki laisvės paminklo žygiavo miesto burmistras, valdžios atstovai bei tautinės grupės. Prie laisvės paminklo buvo padėtos gėlės bei pagerbti Maskvos budelių nužudytai kankiniai. Kalbas pasakė Ontario provincijos ir vietos valdžios atstovai bei tautinių grupių komitetų pirmininkai, kurie nušvietė okupacijos žiaurumus bei vykdoma genocidą.

Ontario valdžios atstovas Robert M. Johnston, išklauses tautinių grupių atstovų kalbas, susijaudino ir savo kalboje griežtai pasmerkė Sovietų Rusiją už vykdomą genocidą okupuotose kraštuose. Jis pareiškė užuojautą tautinėms grupėms ir priminė, kad jos gali kreiptis savo reikalais į Ontario provincijos valdžią: durs ten visada joms bus atidarytos.

Vietos savivaldybės atstovas, aldermanas John Martin, savo kalboje pabrėžė, jog jau metas yra atidaryti geležines uždangas ir leisti gyventojams laisvai keliauti iš vieno krašto į kitą.

Demonstracijos buvo plačiai išgarsintos per dvi radio stotis ir spaudą. Buvo išplatinti keli tūkstančiai atsisaukimų. Visa tai labai nepatiko komunistams ir jų simpatikams. Ruošiant paskutinę demonstraciją, nukentėjo H. Jasevičienė, kuri aktyviai dalyvavo demonstracijos rengime. Tuo metu ji dirbo Vergemac & Son Ltd. nuosavybių pardavimo bendrovėje. Nors Jasevičienė yra olandų kilmės, tačiau yra gerai susipažinusi su žiauriais persekiojimais okupuotoje Lietuvoje. Ji aktyviai platino atsisaukimus ryšium su demonstracija ir gyvu žodžiu aiškino, kaip Lietuva buvo paversta ir kaip žmonės ten yra persekio-

jami. Tai nepatiko bendrovės vedėjams. Jasevičienė buvo įspėta nieko bendro neturėti su demonstracijos rengėjais. Bendrovei esą nepageidaujami tarnautojai, kurie prisideda prie demonstracijos rengimo.

Jasevičienė įspėjimo nepabojė. Ji bendrovės vedėjui pareiškė, jog ji yra moraliai įsipareigojusi netylėti prieš komunistų vydomus žiaurumus ir todėl darys viską, kad demonstracija pasisiektų. Pasekmė buvo ta, kad sekančią dieną po demonstracijos Jasevičienė buvo atleista iš darbo. Dėl to ji nenusiminė: būdama sumani ir energinga, ji tuoj gavo darbą B. Good Realtor nuosavybių pardavimo įstaigoje, kurios adresas yra — 170 Lake St. (tel. 688-0484). Jei kas yra suinteresuotas įsigijimu nuosavybės St. Catherines mieste arba jos apylinkėse, tai patartina kreiptis į Jasevičienę aukščiau paminėtu adresu. Jai galima patefonuoti ir į namus. Telefonas: 984-3433.

Nors būdama olandų kilmės, Helen Jasevičienė daug veikė lietuvių tarpe. Iš jos daugelis lietuvių turėtų imti pavyzdį ir pasimokyti, kaip reikia kovoti už Lietuvos laisvę. Mums labai trūksta veiklių žmonių. O tie, kurie veikia, dažnai yra niekinami, įžeidinėjami ir net komunistais pravardžiuojami. Nenuostabu tad, kad veikėjų nubyrėjimas vis didėja ir darosi vis sunkiau ir sunkiau sudaryti valdybą. Taip tai pasitarnauja "liežuviniai veikėjai", — veikėjai, kurių veikimas susideda iš liežuvinio ir kitų niekinimo.

Kai susidaro tokios veikimo sąlygos, tai Helen Jasevičienė yra tikra prašaitė mūsų niūrioje padangėje. Ji, rizikuodama darbo netekimu, aktyviai dalyvavo demonstracijos rengime, — demonstracijos, iš kurios tūkstančiai žmonių patyrė apie mūsų tėvynės skaudų likimą ir kaip ten okupas šeiminkauja. Demonstracija tikrai nepasitarnavo komunistams ir buvo skaudus smūgis jų rėmėjams ir bendrakereliviams.

J. Šarapnickas

• Į Jablonskį nuolatos kreipdavosi įvairių laikraščių redakcijos, atskiri asmenys (mokytojai, spaudos darbuotojai, rašytojai ir kt.), klausdami patarimų įvairiais kalbos klausimais ir nebuvo nė vieno atsitikimo, kad jis būtų atsakęs kam nors padėti. Net paskutinėmis savo gyvenimo dienomis, gulėdamas ligoninėje, buvo pasikvietęs vieno laikraščio bendradarbius to laikraščio kalbos taisyti. Tačiau sunki liga ir įtemptas darbas galutinai išsekino įžymiojo kalbininko jėgas — 1930 m. vasario 23 d. Jablonskis mirė.

J. Jablonskis
(iš Rinkiniai raštai, I t.)

Nauji filmai

ŠV. PRANCIŠKUS IŠ ASSISI

Vertingas "Paramount" filmas
"Brother Sun, Sister Moon"

ALGIRDAS GUSTAITIS

Romos katalikų knygose yra tiek daug šventųjų, bet tikrai keli plačiau žinomi. Vienu tokių yra šv. Pranciškaus iš Assisi. Priedelį "iš Assisi" prideda dėl to, kad buvo daugiau šventų Pranciškų: Pranciškų Borgietis, Pranciškų Ksaveras, Pranciškų Paulietis, Pranciškų Regis ir Pranciškų Salezietis.

Šv. Pranciškus iš Assisi, manau, daugiausiai žinomas. Lietuviai jį neblogai žino kaip paukštelį globėją. Lengva pastebėti paminklą, statulėlę su šv. Prancišku, laikančiu rankoje paukštelį. Dideliam džiaugsmui, mielas Damantas Čibas visai neseniai išdrožė didelį medžio kūrinių su šv. Pranciškumi ir paukšteliais rankoje, tarsi kalbėtųsi meilės pilna širdimi. Dideliam džiaugsmui ir pritenkiančiam nustebimui tą savo kūrinių padovanojo mudviems, medyje net įrašė dedikaciją. Ar galėjo geriau pataikyti, nes tiek žmonelė, tiek aš labai mylime laukinius paukštelius, juos kiek įmanydami globojame.

Hollywood'e esanti "Paramount" filmų studija filmą "Brother Sun, Sister Moon" (Brolis saulė, sesuo mėnuo) rodė pilnu telei spaudos žmonių, artistų auditorijai (toli gražu ne visad tiek ateina). Geram nusteimui buvo net keletas kunigų ir kelios vienuolės.

Filmas nėra ištisinė šv. Pranciškaus iš Assisi dokumentinė išjovė, bet turi labai daug tikrų dalių, epizodų.

Kaip ir tikram gyvenime, taip ir filme jaunas Giovanni Francesco Bernardote buvo karingas, linkęs prie merginų. Turtingo admių pirklio sūnus, bekariadamas pateko nelaisvėn ir persigalvojo. Kartą besimeldžiant bažnytelėje pajuto Kristaus žodžius. Pradėjo dalinti tėvo turą. Tėvas nepatenkintas. Stengiasi sūnų susigražinti vyskupo talka, bet tasai nusirengia nuogai, drabužius atiduoda tėvui ir gyvenimą pradeda iš naujo, visiškai iš nieko, net būdamas nuogas.

Taip tikrai buvo šv. Pranciš-

kaus gyvenime, tai matome filme. Nuogumas parodytas iš užpakalio, nesudarant pigumo.

Jo meilė paukšteliams, gamtai, augalams, pradėta dar gyvenant tėvos namuose, vis didėjo. Meistriškai nufilmuota čirskiantis žvislelis, kurį norėdams pamylėti, lipa stogais, vos nenukrenta.

Pasitraukęs vienumon, gyvena su kitais neturtingais. Jo idealizmo sužavėti paseka jį kai kurie buvę jo draugai, net grįžę Kryžiuočių ordino riteriai. Jį paseka jaunutė mergaitė, kurią įsventina vienuole. Vyksta į Vatikaną, numanant, kad Popiežius gali juos pasmerkti ir visi gali supleskėti ugnyje, kaip eretikai. Betgi Popiežius nusilenkęs net pabučiuoja būsimą šventąjo kojas.

Visas filmas pagamintas pasigėrėtina, meniškai, Puikūs filmavimai, spalvos. Visi artistai įtikėtini. Šv. Pranciškaus iš Assisi garbei yra sukurta daugybė paveikslų, skulptūrų ir kt., dabar, štai, vertingas filmas.

Išėjus iš filmo stebina to laikotarpio (šv. Pranciškų iš Assisi gyveno 1182—1226 m. Italijoje) jaunuočių, kurių priekyje atsistojo pagrindinis šio filmo asmuo, su dabartiniais jaunuočiais, vaidinančiais kažin kokius kankinius, paniekinančius tėvų turtus, išeinančius gyventi neturte, be namų, be pinigų, kaip Aukščiausios duos. Ir dabartiniai apsiėmę, elgsena panašiai. Argi šv. Pranciškų iš As-

sisi yra padaręs tiek daug įtakos vadinamiems hiipams bei pan., ar tevyksta keistas supuolimas? Bet kuriuo atveju hiipų joku būdu negalima lyginti su pranciškais, bet gi savotiška paralelė prašosi.

Šio "Paramount" filmo "Brother Sun, Sister Moon" (tokia daina girdisi filme) pagrindiniai veikėjai:

Francesco — Graham Faulkner. Į artistų pasirinkimą, kaip skelbiama, jis atvyko per vėlavą ir tik per plauką buvo įsileistas, ir tuoj gavo vyriausią rolę. Atliko pasigėrėtina.

Filmo direktorius Franco Zeffirelli du metu ieškojo tinkamų artistų, važinėdamas auto. Kartą automobilio nelaimėje vos neužsimušė ir pusantros metų buvo bejėgis. Jis vadovavo "Roméo ir Julijs" filmavimui.

Finansavo Luciano Perugia, pagaminęs eilę žinomų filmų su tokiais artistais, kaip Sophia Loren, Melina Mercouri, Gina Lollobrigida, Rod Steiger, Marcelo Mastroianni, ir kt.

Popiežių Innocent III vaidina Alec Guinness, žinomas anglų artistas, sukūręs eilę klasikų filminių charakterių. Čia jis irgi yra puikus.

Kamerą valdė Bernard Water-

son. Filmuota Italijoje, daugumoje autentiškose vietovėse.

NAUJIENAS

Lietuviai taip pat ir daro ir progos užsukti tikrai per **NAUJIENAS**

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 metų sukaktį Mokame iki 6% Dividendus ir dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakį, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tūi iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirgintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMACK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanuskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

Paid and Compounded QUARTERLY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$7.00 per three months.	
Canada \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$8.00 per three months.	
Other countries \$23.00 per year, \$13.00 per six months, \$9.00 per three months.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
tris mėnesius \$7.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
tris mėnesius \$7.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kanadoje:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
tris mėnesius \$7.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsienio:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
tris mėnesius \$9.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Naujienuos eina kasdien, šiek tiek sekmenius, leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Be agitacijos vis dar negali apsieiti

Nepriklausomos Lietuvos laikais sovietų valdžia išmesdavo dideles sumas pinigų, kad visoje Lietuvoje būtų varoma partinė agitacija. Vieni agitavo už „kultūrinius“ ryšius, kiti už moprą. Vieni kvietė darbininkus vienyti, kiti skaldė lietuvių profesines sąjungas. Vieni ragino paleisti politinius kalinius, o kiti kovojo už teisę tepti tvoras ir kelti į medžius raudonas vėliavas.

Paskutinei Lietuvos vyriausybei nutarus priimti Motovo ultimatumą ir įsakius karo vadams nesisipriešinti į Lietuvą riedantiems sovietų tankams, kartu su tankais dienos švieson išriedėjo įvairiausios rūšies agitatoriai. Jie agitavo darbininkus kovoti prieš nekovojušius lietuvius. Pirmon eilėn jie rūpinosi apsaugoti Lietuvos sienas, kurių patys lietuviai negynė. Tikslai jie saugojo ne rytines sienas, bet vakarines, kad niekas nebandytų kojos iškelti į vakarus. Pagrobę Lietuvos prekybą ir pramonę įstiprinę Lietuvos valstybės įstaigose, jie agitavo, kad darbininkai ir toliau dirbtų.

Valdžiai diktavo rusai, bet agitatoriai tvirtino, kad valdžia eina į darbo žmonių rankas. Sandėlius tuštino rusai, bet agitatoriai pasakojo, kad tai yra lietuvių draugai. Dirbtuves ir visas įstaigas kontroliavo rusai, bet agitatoriai kalbėjo apie „socializmą“, vedanti visus į aukštesnę komunistinę santvarką. Tūkstančiais lietuvių vežė į Sibirą, kalėjimus ir įvairiems prievartos darbams, agitatoriai pasakojo, kad veža ne lietuvius, bet „liaudies“ priešus.

Komunistas be agitacijos negali gyventi, o komunistas be agitacijos visai subliukstų. Pavergtoje Lietuvoje komunistai varo agitaciją jau ištisą 30 metų. Atrodo, kad per visą tą laikotarpį jau galėjo tos agitacijos tiek privyrti, kad jos galėtų užtekti seniems ir vaikams. Bet taip nėra. Jie ir toliau tą agitaciją tebevaro. Be agitacijos jie nieko negali pradėti. O jeigu ką ir pradeda, tai negali iš vietos išjudinti, jeigu neparuošia tinkamos agitacijos. Jie patys pripažįsta, kad penkmečiai planai nebūtų toki sekmingi, jeigu nebūtų agitacijos. Net ir lenktyniavimas nueitų niekais, jeigu iš anksto prie to lenktyniavimo agitatoriai žmonių neparuoštų.

„Tarybinėje“ Lietuvoje yra įvairiausių agitacijų. Vienos naudoja žodį, kitos vaizdus. Atrodo, kad vaizdinė yra pati galingiausioji. Tiesos redaktorius tuo reikalu parašė įžanginį, kurį pavadino „Vaizdinės agitacijos jėga“. Redaktorius išvardija visą eilę vaizdinės agitacijos gerų pavyzdžių. Jis tvirtina, kad ji yra gera pagalbininkė kolchozų darbininkams raginti prie darbo, ji tinka pirmųjų patyrimams įdiegti, ji gera ir socialiniams įsipareigojimams įkalti. Baigia savo paragrafą tvirtinimu, kad vaizdinė agitacija yra gera valdymo ir organizavimo priemonė.

Akademikai nestudijavo logikos

Turint galvoje skautų akademikų elgseną Kaziuko mugėje, kiekvienam darosi aišku, kad ne visi skautai akademikai studijavo logiką. Jeigu būtų jų studijavę, tai jie mokėtų logikai galvoti ir elgtis. Be logikos jie kartais elgiasi nelogiškai.

Jie boikotavo lietuviškų knygų pardavinėjimą, nes didelė dauguma nutarė neleisti pardavinėti rusų redaguotas knygas. Jie buvo pasišovę vesti kovą prieš Lietuvos okupantą, bet baigė kovą prieš lietuvių patriotus. Jie turėjo puoselėti lietuvišką kultūrą, o atsisakę pardavinėti lietuvišką knygą — mūsų kultūros didžiausią skleidėją.

Jeigu jie ir toliau neprimokę logikai galvoti, tai gyvenime padarys dar didesnių klaidų.

Panašiai viskas painiojasi ir keliems skautams filisteriams. Jie žino, kad Lietuva yra okupuota. Jiems aišku, kad okupantas kontroliuoja keliones į užsienį. Jie girdėjo, kad oku-

pantas planuoja panaudoti lietuvių savo propagandai Amerikoje. Nei iš šio, nei iš to filisterių pirmininkas panoro padėti sukuriant tarybinę Lietuvos kultūrinę parodą. Jis būtų linkęs tai daryti skautų filisterių vardu. Bet šie žinodami akademikų tarpe sukeltus gincus, pasipriešino tokiam pirmininko pageidavimui. Vienas po kito įrodinėjo, kad atvažiavusieji kažkokiai akademikai visai nėra skautai, ir čia atvežtoji „kultūra“ yra paprasčiausia komunistinė propaganda. Dauguma norėjo, kad niekas neįsiveltų į komunistinių knygų pardavinėjimo biznį. Iš tų knygų pasinaudojo tik tie Maskvos agentai. Jie pasisėmė dolerių, kurie Maskvai vis dar yra labai reikalingi.

— Bet aš pasižadėjau tą knygų parodą ateinančią savaitę surengti, — susirinkusiems papriešino filisteris Pleškys.

Vėl kilo nauji ginčai. Pirmausia, niekas jo neįgaliojo

Kaip su kiekvienu geru daktaru, taip ir su vaizdine agitacija, atsiranda ir ne tokia jau gera antroji pusė. Tas pats redaktorius, nurodęs gerąsias jos puses, šitaip rašo: „Tačiau neišvengiama ir trūkumų, aplaidumo. Net ir turtingiausios vaizdinės agitacijos priemonės netenka savo vertės, kai pagrindinė mintis užgoži daugybė skaičių, nereikalingos puošmenos, nesutvarkyta aplinka. Ypač blogai nuteikia nieko nesakantys bendro pobūdžio plakatai ir šūkiai. Šai Vilniaus „Aušros“ fabrike iki šių metų kovo mėnesio šūkiai kvietė lenktyniauti už praėjusių metų gamybines užduotis. Buitinės technikos remonto gamyboje „Kibirkštis“ visiškai pamiršta agitacija už darbo našumą, savi-kainos mažinimą, remonto kokybę, nors šie klausimai gamyklai labai opūs, dėl jų kolektyvas susilaukia nemažai priekaištų.“ (Tiesa, 1973 m. kovo mėn. 23 d., 1 psl.).

Pats redaktorius pripažįsta, kad vaizdinė agitacija nėra taip, kaip turėtų būti. Ji labai gera, bet jeigu vaizdai nepataiko į taktą arba į laiką, tai tada ji nepasiekia savo tikslo. Jis taip pat pripažįsta, kad labai dažnai vaizdinė agitacija neturi jokio skonio, o kartais ji agituoja už tokį dalyką, kuris nesvarbus ir neesminis. Pats redaktorius yra girdėjęs daug nusiskundimų dėl nevykusios ir neskoningos agitacijos.

Komunistai nežino, kad geriausias agitatorius yra geras atlyginimas. Jeigu jie mokėtų darbininkams geras algas, jeigu darbininkai galėtų ne tik patys prasimaitinti, bet kiekvieną dieną dar šį tą nusipirkti, tai tų vaizdinių agitacijų jiems visai nereikėtų. Visam krašto ūkiui būtų dar naudingiau, jeigu visi tie agitatoriai taip pat stotų prie produktingo darbo. Amerikoje didžiausias agitatorius yra doleris. Amerikos dirbtuvėse nereikia vesti žodinės ar vaizdinės agitacijos, nes kiekvienas žino, kad už savo darbą jis gaus atlyginimą. Kiekvienam aišku, kad juo geriau jis dirba, tuo didesnis bus jo atlyginimas.

Kol rusai darbininkams mokės menkas algas, kol už gautus pinigus darbininkai mažai ką tegalės nusipirkti, tai tvarkos dirbtuvėse nebus ir vaizdinė agitacija reikalo nepagerins. Tas pats tinka ne tik Rusijos, bet ir rusų okupuotos Lietuvos darbininkams. Okupantas gali išgalvoti geriausias agitacijos priemones, bet darbingumo agitacija nepakels ir darbininkų nuotaikų agitatoriai nepataisys.

tokios parodos ruošti. Antra, jeigu mes ruošime „kultūrinę“ knygų parodą, tai turime išsiderėti, kad jie leisti jai ne Maskvoje, tai bent Vilniuje su-ruošti panašios parodos suruošti Lietuvoje, tai kuriems galams filisteriams imtis tokios parodos darbų Chicagoje?

Didelę skautų filisterių daugumą pasisakė prieš vienašalę „kultūrinę“ parodos ruošimą. Du trečdaliai filisterių buvo priešingi tokiui parodai.

— Tai tada aš atsistatydinu iš pirmininko pareigų, — pareiškė filisteris Pleškys, — ir atsistatydino. Kiti pasiteiravo, kodėl jis pasitraukia iš tokių garbingų pareigų.

— Aš negaliu, — aiškino susirinkusiems filisteriams Pleškys. — Ta paroda aš turiu su-ruošti... Aš pasižadėjau... Jeigu filisteriai man nepadės, tai aš turiu prašyti, kad kas nors asmeniškai pagelbėtų, nes jau nusamdžiau salę...

— Bet kaip tu galėjai samdyti salę, jeigu mes esame priešingi tokiam sumanymui? — klausinėjo kiti. Tu žinai, kad pirmininkas yra tikrai organizacijos nutarimų vykdytojas, o ne svetimų parodų ruošėjas.

Salėje pasidarė labai nejuoku. Filisteriai nežinojo, kas daryti. Visiems buvo aišku, kad skautai parodos neruošia. Tai jau buvo geras ženklas. Bet visi girdėjo, kad pirmininkas pasakė. Jis atsistatydino... Visi girdėjo, kad jis turi minėtą parodą ruošti... Kasgi ji vers-tų imtis tokio jau neskaustiško darbo? Kam ir kokius pažadus jis buvo padaręs?

Salėje buvo tylą, kai vienas logikai galvoti neprimokęs daktaras, atsistojo, prakaitą nuo kaktos nusišluostė, nėjo prie lentos ir užrašė savo pa-varde.

— Kuriam galui jis savo pa-varde ten užrašė? — vienas fi-listeris klausinėjo kito.

Pasirodo, jog tai būta pirmo Pleškio pagalbininko. Pleškys, negavęs skautų paramos, gavo pagalbininką. Galimas daiktas, pagalbininkas ir patį pir-mininką parodos ruošimo dar-ban įvelė. Pasirodo, kad ne-logiškas daktaras dėsto kažko-kioje kolegijoje. Ką jis gali iš-mokyti, jeigu jis pats logikai galvoti nemoka?

Vyrai nesirijo atsistatydinusi-am pirmininkui ir pagalbai, bet pasirodo, kad moterų atsi-rado. Tvirtinama, kad skau-tė ir ateitininkė Ambrozaitienė pasižadėjo minėtą parodą su-ruošti. Pasirodo, kad jai pa-dės Kaukaitės draugė Sodeikienė ir Kinkienė.

Lietuvaitės moterys dažniau-siai žemė vaikšto, tuo tarpu Amerikoje veikiančios skautės ne visuomet pagalvoja, ką jos daro?

Brazinskių byla ir vėl atidėta

Kovo 22 d. buvo tęsiamas Bra-zinskių bylos svarstymas. Tur-kijos žinių agentūra „Anadolu“ painformavo, kad Aukščiausioji Sovietų Rusijos Prokuro-ros neįvykdęs Ankaros Antro-jo Kriminalinių Bylų Teismo reikalavimo apklausti Brazinskių įvykdyto orlaivio pa-grobimo liudininkus.

Antroji žinių agentūra: „Antrojo Kriminalinių Bylų Teismo pirmininkas paskelbė Sovietų Rusijos Aukščiausio Prokuroro laiską. Teismas bu-vo pareikalavęs liudininkų ir nukentėjusių pareiškimų. I tai atsakymą Sovietų Rusijos Prokuroras raštu pranešė, kad jis tokio reikalavimo negali išpildyti, nes nusikaltimas įvy-kęs jų pačių teritorinėje erdvėje.

„Kada Sovietų Rusijos Aukš-čiausio Prokuroro laiškas bu-vo paskelbtas, tai vienas iš kal-tinamųjų ginančių advoka-tų, Celal Yardimci, pareiškė, kad Sovietų Rusija neįspildė reikalavimo pasėkoje vienša-liskų išvedžiojimų ir kad toks elgesys yra priešingas tarptau-tinei teisei ir Turkijos teis-mams.

„Advokatas Arif Cavdar pa-prašė, kad investigacija būtų pratęsta ir kartu pasiektų, kad Sovietų Sąjungos Prokuroro atsakymas yra įžeidimas Tur-kijos teisams. Tad šitie fak-tai turėtų būti priimti dėmesin. Arif Cavdar tarp kitko pareiškė, kad Korejevai esą lietuvių didvyriai ir davė keletą ištrau-kų iš J. A. Valstybių Kongrese 65 kongresmanų ir 21 senato-rius pasakytų kalbų pabrėž-damas, kad „šie asmenys nėra rusai ir todėl jie negali būti laikomi Rusijai nusikaltė“.

„Advokatas Arif Cavdar pa-teikė teismui daugiau doku-mentų kartų pareiškdamas, kad visi Sovietų prišūsti doku-mentai esą melagingi, todėl prašė jo klijentus paleisti.

„Viešasis Prokuroras pareiškė, kad akivaizdoje tos aplin-kybės, kad gavimas pareiški-mų apklausinėjimo keliu buvo atmetas. Trebzo Teismui nusiųsti pareiškimai turėtų bū-ti laikomi pakankamais“.

„Antras Aukštasis Kriminalinių Bylų Teismas nusprendė, kad jie turėtų būti laikomi pa-kankamais kartu su pareiški-mais gautais parengiamajam tardyme ir kad suinteresuotosios pusės turėtų peržiūrėti pareišk-imus ir advokatai paruošti sa-vo išvadas paremtas faktais ir kad bylos nagrinėjimas atide-damas kitai datai“.

Možė J. Daumanto šaulių kuopoje

Šv. Kazimiero parapijos mo-kykloje š. m. kovo mėn. 25 d. buvo Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopos metinis narių su-sirinkimas. Iš 51, susirinko 22 šauliai. Susirinkime pirminin-kavo minėtos kuopos v-bos pirm. Osvaldas Žadvydas, sekretoria-vo v-bos sekr. Gaida.

O Žadvydas minėtą kuopą prieš 9 metus įsteigė,ėjo pirmi-ninko pareigas ir tikėjosi am-žinai pirmininkauti. („Žmogau, veltui ieš,kai gyvenimo amžino, kad pats ne amžinas esi“. Ma-žernis).

Prieš penkerius metus Žadvy-das persikėlė už 100 mylių nuo Los Angeles. Iš ten jis valdė kuopą, atvažiavodamas 2-3 kar-tus į metus. Šauliai tarp savęs murmėdavo, kad jie yra be va-do.

Didieji strategai būdavo fron-te ar kelis klm. užnugary. Mo-žė įvedęs žydus iš Egipto, ne-pasitraukė iš jų bendruomenės. Sunkiausia moralystės metų, jis nuykyo į kalnus priimti Die-vo įsakymų. Grįžęs rado žydų bendruomenę visai pakrikusią. Vadas — pirmininkas matys šaulius, šauliai savo vadą. Bus pienuo su banda. Naujas Možė drožia kitą įsakymų lentą.

Šaulys

Kur skautai ir skautės pada-rė klaidą? Nuliūdęs skautas

kun. Aroną, o bendruomenę pa-gal minėtus Dievo įsakymus su-tvarkė tik joį gyvendamas. Los Angeles J. Daumanto kuopos šauliai yra pribrendę tiek, kad jau jų nevilioja svetimote-rystė ir negėdžia kito tarnaitės ar tarno, bet ieško vado.

Pirmininko rinkimuose O. Žadvydas statė savo kandidatū-rą, bet išdavoje pasiliko pasku-tinėje vietoje. Į naują kuopos valdybą susirinkimas parinko pirmininku Kazį Karužą ir val-dybos narius, jie pasiskirstė pa-reigomis: vicepirm. Vl. Gyls, sekn. J. Uksas ir kasin. Janu-šauskas. Priežiūros k-ją ir Gar-bės Teismą susirinkimas pal-i-ko tuos pačius, kurie buvo ir pra-eitais metais. Priežiūros k-ją sudaro: pirm. A. Razutis, nariai — A. Galdikas ir J. Bričkus. Garbės Teismo pirm. St. Paltus, nariai — D. Mitkienė ir V. Kaz-lauskas.

Kuopos tolimesnė veikla ne-puoselėta. Klausimų ir sumany-mų nediskutuota.

Iš susirinkimo kai kasėjo iš-raudęs su pagieža, kai kas aša-ras šluostė, kai kas, koks jėjo, toks ir išėjo, o daugelis su vilti-mi, kad dabar prasidės J. Dau-manto kuopos šaulių nauja era. Vadas — pirmininkas matys šaulius, šauliai savo vadą. Bus pienuo su banda. Naujas Možė drožia kitą įsakymų lentą.

Šaulys

● 7 svarų menkė neršto me-tu paleidžia 7 milijonus ikry.

DR. MARTYNAS ANYSAS

KOVA DĖL KLAIPĖDOS

Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis II — dalis

20

Navakui ir jį palaikantiems keliems ministeriams šis rezultatas buvo nelauktas. Jie dar ryžosi ką pasakyti, bet Tūbelis nu-mojo ranka, pareiškė, kad reikalas jau iš-spręstas ir posėdis baigtas.

Navakas, įžeista mina, greitai apleid-o salę, lydimas Brūvelaičio ironiškos šyp-senos. Su juo kartu žengiantiems bendramin-čiams ministeriams Navakas išbėdėjo: „Mes kovosim ir visgi laimėsime“.

Likusieji posėdžio salėje ministeriai zvelgė į jį ir jiems buvo aišku.

Navakiada baigiama ir gubernatorius Navakas jau politinis lavonas; reikia tik jam parengti tinkamas laidotuves. Jo po-litinį palikimą turės tvarkyti kiti aktoriai.

Šitas Tūbelio ir Smetonos nusistatymas pakeisti gubernatorių Navaką kitu asme-

niu, buvo ilgų pasitarimų ir galvojimų iš-dava. Išoriniai stovį asmenys apie tai nieko nežinojo. Ir šitas posėdis buvo ilgai laiko-mas paslapyje. o tą gerai mokėjo Tūbelio ir Smetonos vyriausybė. Tik labai ribotas skaičius žmonių apie jį težinojo. Tūbelio ir Smetonos laikais reikalai vystėsi pama-žu, ypatingai Tūbelis nemėgdavo daryti greitų žygių. Obuolys turėdavo pribrešti ir, taip sakant, pats kristi nuo medžio.

Navako pakeitimo reikale vaidino ir jo asmeninės ypatybės. Jis turėjęs ir kariuo-menėje pritarimo per savo brolių, augtą karininką. Be to, Navakas buvo tiek užsi-politikavęs, jog galėjo įvykti ir nelauktų davinų. Be to jis buvo neurastenikas ir savo žodžiams mažai patikimas asmuo.

Iš kitos pusės, valstybės padėtis buvo tokia, kad nebebuvo galimybės laukti. Bu-vo galima laukti konkretaus Trečiojo rei-cho įsikūsimu. Nekartą buvo surengti ana-pus Nemuno Tilžėje dideli Stahlhelmo su-važiavimai, kurie galėjo išsiliesti ir per Ne-muną. Navako režimas pradėjo aštrėti ir norėjo dar daugiau eiti į kraštutinumus. Todėl ir buvo būtinyje jo asmenį pakeisti.

Bet dar praėjo trys mėnesiai, kal Nava-

kas galutinai pasitraukė iš Klaipėdos po-litinės arenos.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS 1935 M. VASARIO 16 D.

Bet gubernatorių Navakas nei manyti nemanė kapituluoti po minėto ministerių tarybos posėdžio. Apie tai žinojo tik ribo-tas žmonių skaičius, kurie tylėjo. Pasklido gandy, kad Jonas Navakas jau likvi-duotas, kad greitai būsią pasikeitimų gubernatoriuje. Bet Navakas tuos gandus griežtai neigė, net direktorijos akivaizdo-je, kuri geriausiai žinojo, kad jo valanda jau išmūšusi. Navako veikimas gubernat-oriuje pagyveno, ypač jis įdomavosi direk-torijos padėtimi, prie kurios padėties pa-gėrimo jis nebuvo prisidėjęs nei vienu centu. Dažnai jis reikalavo jį informuoti apie direktorijos finansų išsivystymą. Gu-bernatoriaus politiniai reikalavimai, ku-rie viršijo direktorijos sudarymo metų su-sitarimus dėl Klaipėdos statuto. Direkto-rius nebuvo pajamų. Šiam pageidavi-mui praversti gubernatoriui jau trūko po-litines galios.

Už kelių savaitių po micto posėdžio buvo švenčiama Lietuvos nepriklausomy-

bės paskelbimo šventė. Iš pradžių buvo manoma, kad Navakas jos nesulauks ir prieš tai išvažiuos atostogų. Bet įvyko at-virkščiai, gubernatoriaus iniciatyva nepri-klausomybės šventė turėjo praėti su tam tikra pompa, kurios centras buvo guber-natorius.

Šventė vyko Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje, kuri buvo pilna publikos. Maršui grojant, gubernatorių savo svitos lydi-mas įžengė į salę. Buvo pasakyti karšti sveikinimo žodžiai ir po jų sudaromas gar-bės prezidentas, kurį, be gubernatoriaus,ėjo vyr. burmistras Simonaitis, Lietuvos Ekspoerto direktorius Grudžinskas, šaulių vadas Vanagaitis, Lietuvos organizacijų vykdomojo komiteto pirmininkas Jonas Kibyras ir kai kurie žymesni organizaci-jų ir partijų vadai.

Buvo perskaitomi įvairūs, iš visų lietu-viškų kraštų kariais gana heroiskai skan-bantys pasveikinimai gubernatoriui, kurie sukėlė gubernatorių palaikantiųjų, taip pat ir garbės prezidento narių ūpą. Gu-bernatorius pasakė trumpą kalbą, kurioje juridiniai apibrėžė dabartinę Klaipėdos krašto politinę sistemą kartu pažymėda-mas, jog dar esą daug darbo atlikti kol vi-

si reikalai būsią sutvarkyti. Po gubernato-riaus nuo savo kėdės pakilo Simonaitis aukšta, stipri ir imponanti,ška figūra. Ne-būdamas joks politinis oratorius, jis kal-bėjo pamažu, trumpai, kiekvieną sakinį atitinkamai intonuodamas, po kiekvieno sakinio kiek palaukdamas publikos garsaus pritarimo.

„Gubernatoriau, gerbiamieji svečiai! Nuo praėjusios Nepriklausomybės šventės iki dabar praėjo tik metai, bet atliktą labai daug politinio darbo. Priešas sutriuškintas. Klaipėdos magistratas, anas Riterių ordi-no hochburgas, yra lietuvių paimtas. Klaipėdos miesto valdyba, kurios vadovybė esu paėmęs, dabar valdoma lietuviškoje dva-sioje. Aš esu lietuviškojo Klaipėdos miesto vyresnis burmistras. Bet dar ne viskas yra atliktą. Anie riterių ordino aniniai vėl ke-lia savo galvas. Gubernatoriau, būk kietas, nenuleisk rankų. Kovok, kol pasku-tinis priešas bus sumuštas. Gubernatoriau, pirmyn, pirmyn, pirmyn“!

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį „Naujienu“

TEL. PR 8-3223

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia skambinti 374-5612

Telef.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trenčad. ir sekmd. ofisų uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekd. tikrai susitarus.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUČEL - KRAUČELIŪNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradien-
iais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Seštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2636 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-3296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 9 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradien. trečiad.
ir penkt. 2-4 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 4-8195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-8195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BEIZNIEKIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISKAIKIMĄ BIZNYS

Mikuziūtė atsisveikina Praną Spūdį

Šių metų kovo 23 dieną New
Yorko ligoninėje mirė Pranas
Spūdis. Šermentinėje buvo su-
ruoštas atsisveikinimas su žino-
mu visuomenės veikėju. Euphe-
sine Mikuziūtė, SLA išdėminkė
ir artima Spūdžių šeimos draugė,
šermentinėje tarė šiuos atsisvei-
kinimo žodžius:

Šiandieną mes susirinkome
paskutinį kartą pagerbti ir at-
sisveikinti su mūsų visų myli-
mu ir mėgiamu draugu — velio-
niu Pranu Spūdžiu ir kartu ty-
liai liūdėti su jo žmona Brone,
jo ir jos giminėmis, t. y. sese-
rimis, broliams, brolienoms,
seserėms ir broliams, kuriems
jis buvo geras dėdė.

Pranas Spūdis susirgo staiga
ir, nepaėjus 24 val., užmerkė
akis 1973 m. anksti rytą, kovo
23 d., sulaukęs tik 76 m.

Atrodo, kad visai neseniai mi-
nėjome Spūdžių — Prano ir Bro-
nės 42-tras vedybines sukaktu-
ves ir kartu velionio Prano gim-
tadienį.

Abiem neužteko tik dirbti,
valgyti ir miegoti. Jiems rūpė-
jo žmonijos gerovė ir darbinin-
kų teisės. Dėl šio pasireiškimo
ir pasisakymo įsijungė į siu-
vę jų uniją, lietuvių skyrių Brook-
lyne, Lietuvių Darbininkų dr-
ją ir Susivienijimą Lietuvių Ameri-
koje, o taip pat ir Lietuvių So-
cialistų Demokratų veiklą. Laiks
nuo laiko velionis užėmė atsako-
mingas pareigas šiose organi-
zacijose, nepalaidamas nei vie-
no susirinkimo.

Velionis buvo aiškus nusi-
statymo socialdemokratas ir se-
kė tą politinę liniją lietuvių vei-
kloje. Jis rėmė visą lietuvių
spaudą, bet ypatingai "Naujie-
nas" ir "Keleivį", kurių skaity-
tojas jis buvo nuo pat atvykimo
į šį kraštą. Jis buvo laisvai nu-
sistatęs individas ir nepermal-
nomas politinio nusistatymo
žmogus. Jis sekė pasaulinę poli-
tinę eigą ir lietuvių politinę vei-
klą. Man teko dažnai su juo pa-
sikalbėti ir išdiskutuoti šiuos
klausimus.

Velionis Pranas buvo geras
ir atsakingas šeimos vyras,
graziai sugyveno su žmona ir
prijautė jos visuomeniškoms su-
sirūpinimams, o taip pat glau-
džiai sugyveno su savo ir žmo-
nos giminėmis. Jeigu gimė
neatvykdamas bent kartą į metus
pas Spūdžius, tai jis nuvykdavo
pas juos bent kartą į metus. Ne-
užmiršo jis ir giminių Lietuvo-
je, nuolat teikdamas jiems pa-
galą.

Velionis buvo savanoris ir da-
lyvavo Lietuvos nepriklausomy-
bės kovose. Jis buvo vienas iš
steigėjų Dariaus-Girėno pamink-
lo, o kiekvienais metais, minint
jį žuvimo sukaktį, ejo sargybą
prie trispalvės Lietuvos.

Jis kartu su žmona Brone rū-
pinosi naujų kūrėjų ir ateivių
reikalais. Jų didelių skaičių
priglaudė savo namuose ir sten-
gėsi padėti jiems įsikurti šioje
šalyje.

Velionis Pranas buvo tylus ir
kuklus. Vienok jis buvo galvo-
tojas ir planuotojas. Pas jį vis-
kas ejo pagal planą. Jis supla-
navo ir tvarkingai vykdė planus
pagal savo nustatytą laiką. Jis
yra ir liks geras pavyzdys se-
nųjų lietuvių gyvenimo — tų
ateivių, kurie per savo pastan-
gas nugalėjo visus vargus ir ga-
ly gale atsiekti geresnių gyve-
mo sąlygų ne tik sau bet ir še-
imai, o taip pat draugams, nes-
gailestingai nei pinigų nei laiko.
Ir man atvykus į New Yorką
gyventi, jie abu priėmė mane
kaip šeimos nari.

Susivienijime Lietuvių Ame-
rikoje visi nariai yra skaitomi
artimais, būtent broliais ir se-
serimis. Susivienijimui yra bran-
gos kiekvienas narys. Velionis
išbuvo SLA 335 kuopos narys
virš 30 metų.

Su didžiu apgailestavimu rei-
škiu nuosirdžiai užuojautą velio-
nio žmonai Bronei, giminėms,
artimiesiems ir draugams Ameri-
koje ir Lietuvoje. Šią užuojau-
tą perduodu SLA prez. Povilo
Dargio, Pildomosios Tarybos,
Pastovių Komisijų ir SLA se-
sių ir brolių vardu.

Velionis Pranas buvo geras
ir atsakingas šeimos vyras,
graziai sugyveno su žmona ir
prijautė jos visuomeniškoms su-
sirūpinimams, o taip pat glau-
džiai sugyveno su savo ir žmo-
nos giminėmis. Jeigu gimė
neatvykdamas bent kartą į metus
pas Spūdžius, tai jis nuvykdavo
pas juos bent kartą į metus. Ne-
užmiršo jis ir giminių Lietuvo-
je, nuolat teikdamas jiems pa-
galą.

Velionis buvo savanoris ir da-
lyvavo Lietuvos nepriklausomy-
bės kovose. Jis buvo vienas iš
steigėjų Dariaus-Girėno pamink-
lo, o kiekvienais metais, minint
jį žuvimo sukaktį, ejo sargybą
prie trispalvės Lietuvos.

Jis kartu su žmona Brone rū-
pinosi naujų kūrėjų ir ateivių
reikalais. Jų didelių skaičių
priglaudė savo namuose ir sten-
gėsi padėti jiems įsikurti šioje
šalyje.

Praną, ilaikiu ramiai, atlieka

tinkamai ir pareigingai savo gy-
venimo laikotarpio nusistaty-
tas ir pasirinktas pareigas. Tu-
pasiliks mūsų širdyse ir min-
tyse amžinai.

Euphrosine Mikuziūtė

Mirė

Marija Garunkštienė

Kovo 22 d. Muencheno mieste,
vak. Vokietijoje, mirė Marija
Garunkštienė vežio liga. Kau-
niečiams velionė buvo žinoma
gerų darbų rėmėja, dalyvavusi
šalpos organizacijose. Liko jos
vyras Jonas, buvęs Kauno mies-
to savivaldybės inspektorius. J
motinos laidotuves iš JAV bu-
vo nusiųs sūnus inž. Bronius
Garunkštis. Laidotuves taip
pat dalyvavo sūnus Vytautas,
gyv. vak. Vokietijoje. Artimie-
siems reikiu užuojautą.

Jonas Talalas

Lietuvoje mirė

Teresė Kavaliūnienė

Detroitas Mich. Ilgametis
Naujųjų skaitytojas Valenti-
nas Kavaliūnas gavo iš Lietuvos
telegramą, kuri praneša, kad
šių metų kovo 16 dieną mirė jo
motina Teresė Kavaliūnienė.

Paskutiniu metu ji gyveno ir
mirė Tauragėje, bet pranešimas
sako, kad ją palaidoję Salako
miestelyje, kur ji buvo gimusi
ir augusi.

Josios sūnus Valentinus labai
norėjo davauti motinos laido-
tuves. Jis buvo pasiruošęs
skrisi lėktuvu į motinos laido-
tuves, bet negalėjo gauti reika-
lingų leidimų. Visiems aišku,
kas valdė Lietuvą ir trukdo su-
siekimui.

Daugelis Valentinui pareiškė
užuojautą dėl motinos mirties.
M. L. B.

Bando įvesti

loteriją Illinoisuje

Illinois seimo komisija pa-
siryšė įvesti valstijoje loteriją.
Komisijos narių dauguma ap-
skaiciavo, kad kiekvieną me-
tą loterija atneštų valstijai
apie šimtą milijonų dolerių.

Praeitais metais atstovų rūmai
jau sutiko leisti įvesti loteriją,
bet visas reikalus užsigulėjo
senatė. Atrodo, kad šiais me-
tais senatė būtų galima surinkti
reikalingą balsų daugumą,
bet dabar bijoma, kad naujas
gubernatorius gali vetuoti įsta-
tymo projektą. Loterijos tike-
tas turėtų kainuoti 50 centų.

AUKSINIAI PAMATAI

1290 m. Bedaro radža nutarė
pastatyti jartus į savo Purand-
har pilį, esančią netoli Poona
miesto, Indijoje. Betgi inžinie-
riai ir architektai tvirtino, kad
tie didingi vartai neįmanoma
pastatyti, nes ten yra bala ir
žemė neturi kieto pagrindo.

Po kurio laiko radža vėl su-
šaukė architektus ir jiems pa-
sakė savo sapną, kad vartų pa-
matai turi būti auksiniai. Tiems
pamatams buvo iškasta 35 kva-
dratinų pėdų dydžio ir 12 pėdų
gylgio duobė ir į ją buvo sudėta
50,000 auksinių plytų. Jų ben-

dras svoris buvo 37,500 svarų.
Konservatyvių apskaičiavimu-
tas 14 karatų auksinis pamatas
kainuotų apie 20 milijonų do-
lerių. Apie tą aukšą yra rašo-
ma dar ir dabar tebesančioje
ant tų vartų varinėje plokš-
tėje.

Naujaisiais laikais Indijos

skautai gavo iš valdžios leidi-
mus apžiūrėti tuos auksinius
pamatus ir išimti užkastą lobį.
Betgi leidimas buvo atšauktas,
nes gretimai esančios Maha-
deva maldykos vienuoliai pa-
kėlė protesto balsus ir sukėlė
vietos gyventojus prieš šven-
tenybų išniekinimą.

ZEMČIOGŲ KARALIENĖ

Romėnų istorikas Plinijus
Vyresnysis paliko istorijai ra-
štą apie vienuosę ne taip jau iš-
kilminguose pietuose matytą
moterį, kurios dėvimi emeral-
dai, perlai ir kitos puošmenos
užtemdo dar ir dabar turtin-
giausių pasaulio moterų dėvi-
mus deimantus ir kitas brange-
nybes. Jie tada kainavo 40 mi-
lijonų sesetų arba tiek pat
dabarinių dolerių ir savini-
kė turėjo visus pirkimo doku-
mentus, kuriuos istorikas pa-
tikrino.

Ta meteorų švystelėjusi mo-
teris buvo Lollia Paullina, tur-
tingo romėnų vaizbuono ir suk-
čiaus anūkė, taip pat turty pa-
vėdėtoja. Ejo gandai apie jos
senelės nepaprastą grožį. Dėl
to Romos imperatorius Kaligula
susidomėjo Lollia ir priver-
tė jos vyrą išsisirti, kad galėtų
ją vesti. Betgi ir tos trečiosios
Kaligulos vedybos neilgai tru-
ko. Po keletos mėnesių jie iš-
siskyrė. Visa tai buvo 38 metais
prieš Kristaus gimimą.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

SUSIRINKIMŲ

PRANEŠIMAI

— Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo "susirinkimas" įvyks balandžio
5 d. 8 val. vak. Hollywood Inn salėje.
Narė prašomos dalyvauti. Susirinki-
mus bus perkaitintas pranešimas apie
įvykusį Bunco ir yra daug kitų pra-
nešimų bei svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus vaišės.
E. M. McNamee

— Ervilko Draugiško klubo susi-
rinkimas įvyks balandžio 4 dieną 8 v.
vak. Hollywood Inn salėje. Visi na-
riai prašomi dalyvauti, užsimokėti na-
rio mokesį, išsireisti įvairius prane-
šimus ir aptarti svarbius reikalus. Po
susirinkimo bus vaišės.
E. M. McNamee

— Joniškio Lėbarybės ir Kultū-
ros klubo narių susirinkimas įvyks
ši antradienį, balandžio 3 d. Susirinki-
mas atšauktas, nes mūsų pirm. Ju-
lia Sacauskas ir vicepir. Helen Ven-
geliauskas serga. Sekantis susirinki-
mas įvyks antradienį, gegužios 1 d.
Hollywood salėje.
A. K.

A. + A.

HELEN ZEMAITIS

Pagal tėvus Rogers

Ilgų metų Roseland gyventoją

Mirė 1973 m. kovo mėn. 29 dieną, 9:55 val. vakaro, sulaukusi 83
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 64 metus.

Paliko nuilę dukters — Phyllis Fandell, jos vyras Edward, ir
Alice Zadyak, jos vyras Milton, sūnus George Zemaitis, Jr., jo žmona
Helen, 8 anūkai — April Novak, jos vyras Ronald, Arlene Dobra, jos
vyras William, Robert ir Janice Zadyak, Michael, Alan Daniel Zema-
itis, Joseph Zukauskas, jo žmona Nancy, 3 proanūkių, pusėsėmė Ursulė
Pinkauskas ir jos šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko sesuo ir brolis.
Velionė buvo našlė mirusio George Zemačio, Sr.
Priklausė LRKSA 33 kuopai.
Kūnas pašarvotas Lukos koplyčioje, 1333 W. 127th Street.
Pirmadienį, balandžio 2 dieną 9:30 val. ryto bus tydimas ir kopy-
čios į Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų
bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Helen Zemaitis gimė draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.

Nuilię lieka:

Dukters, sūnus, anūki, giminės.

Dėl informacijų skambinti telef. FU 8-1800.

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Todėl kada progą turime, gerai darykime visiems žmonėms, o ypač
tiems, kurie yra iš tikrųjų šeimynos. Gal. 6:10.

Krikščionis privalo būti pasirengęs gerai daryti visiems žmonėms, už-
mokėdamas pats savo laiku ir savo patogumais — jis visuomet turėtų būti
gatavas gulditi savo gyvastį už brolius — jis privalo įsijungti į progą pa-
gulditi savo gyvastį diena po dienos, atiduodamas savo laiką Tiesos pla-
nime arba pagelbėdamas broliams visokių būdų, užsidėti ant savęs visus
Dievo įarus ir išlaikyti piktą dieną.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: P. Zavies, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RASTO TYRINETOJAI

Chicago ne tokia jau bloga

Donald Jurevičius, nuolatini New Yorko gyventojas, bet dažnas Chicago lankytojas, yra įsitikinęs, kad Chicago nėra tokia jau bloga, kaip kai kurie čikagiečiai galvoja.

Jurevičius pasipiktino Mike Royko rašiniu Chicago Daily News dienraštyje, palyginusiu Chicago su New Yorku. Royko parašęs, kad Chicago turinti tas pačias problemas, kokias turi New Yorkas. Jurevičius pasipiktino tokiu Royko tvirtinimu ir parašė laišką New York Times, (tįpusį kovo 27 d.) kuriame iškėlė kiekvienam čikagiečiui įdomių faktų.

Jurevičius tvirtina, kad New Yorkas turi tikrai du kartus tiek gyventojų, kiek jų turi Chicago, bet New Yorko miesto biudžetas yra 7 kartus didesnis už Chicago biudžetą. Be to, Chicago pardavimo taksai yra tik 5%, ir miestas neturi jokių pajamų mokesčių. Matyt, kad New Yorko pardavimo taksai didesni ir yra įvestas pajamų mokesčiai.

Bendrai paėmus, Chicago gyventojai 1971 metais daugiau uždirbo, negu niujorkiečiai, o maisto kainos Chicagoje bent 12% buvo pigesnės, negu New Yorko. Bendrai paėmus, maisas Chicagoje yra per pus pigesnis, negu New Yorko. Chicago mokyklų baigęs jaunuolis daugiau nusivokia, negu niujorkietis.

Kiek tai liečia susisiekimą, Chicagoje jis geresnis, negu New Yorko. Chicago sėdėnys turi atramas ir net odinį apmūšalą. Visi busai turi vėsinčius, Chicagoje yra žymiai mažiau peckelių, rašinėjančių

New Yorko telefonų kainuoja dvigubai brangiau, negu Chicagoje vienas pašaukimas Chicagoje, vienas pašaukimas kainuoja tik 10 centų, ir gali kalbėti kiek tik tai nori, tuo tarpu New Yorko tokio liuksuso neleidžia.

Jurevičius jau kelias vasaras praleidęs Chicagoje. Tą patį rengiasi padaryti ir šiais metais. Jis yra įsitikinęs, jog tai yra pati gražiausioji vieta gyventi.

Bloga unijos fondų administracija

Vežikų ir krovinių unijos narys Phillip Martinez pranešė atstovų rūmų komisijai, kad Chicagoje labai blogai tvarkomi vežikų unijos pensijų reikalai.

Atstovų rūmai jau seniai girėdė, kad dabartiniai unijos vadovai nesiskaito su pagrindinėmis panašinių fondų taisyklėmis ir apgaudinėja ilgamečius unijos narius. Dabar jie iš Washingtono atvažiuo į Chicago ir federaliniame name apklausinė-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MAINTENANCE MECHANICS

1ST AND 2ND SHIFTS

Excellent Opportunities In Our Modern Plant For Experienced Maintenance Men, Who Have Electro-Mechanical Background In Maintaining Food Processing Machinery.

Will Consider Individuals With Previous Experience In Fork-Lift Truck Repair, Ammonia Refrigeration OR Welding.

PROVEN MECHANICAL ABILITY ESSENTIAL

Call Mr. HINES For An Appointment — 376-6789

EXCELLENT STARTING SALARY

OUTSTANDING COMPANY PAID BENEFIT PROGRAM

PETER ECKRICH & SONS, INC.

3750 So. Lutanica Ave.

(An Equal Opportunity Employer)

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SECRETARY — LAW IBM BUILDING

We have just moved to beautiful new offices. 3 new associates recently joined us and are seeking qualified secretaries to assist them. Short-hand and typing skills should be efficient. You must be able to think for yourself and work well on your own. Flexible salary, profit sharing, company paid benefits.

Call for appointment

222-0800

SECRETARY — SALES

Dynamic company has need of a sales secretary. Interesting and exciting and non-routine work. With opportunities for advancement. We offer a salary commensurate with abilities and a liberal benefits package. Interview on the phone

TONY ZACK 297-3145

An Equal Opportunity Employer

POWER SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced. Good pay. Steady. Air cond. plant. Good fringe benefits.

WHEELER COMPANY
224 W. HURON ST.
Tel. SU 7-1156

SECRETARY — TYPIST

Near North. Vicinity Grand - Ashland. Good area. Many benefits, including profit sharing. You will like it here. Call TA 9-1400 Ext. 248

KEY PUNCH OPERATORS

Looking for a job that is well diversified? Put your application in a well established Chicago Data processing service bureau. We now have openings for five experienced 029 and 129 key punch operators. Only 1 year experience required. 1st and 2d Shift. Top salary. Excellent working conditions and benefits. Call for an appointment now! 751-0100.

INPUT, INC.

640 N. LA SALLE
6th Floor
An Equal Opportunity Employer

ve jau buvo uždaryta, o josios automobilis nejudėjo.

Tą pačią dieną vienas užpuolikas įsiveržė į 42-metų amžiaus Joan Harrison mašiną, kai jis grįžo iš krautuvės. Jis ginklu įvarė ją į užpakalinę mašinos sėdynę ir liepė nusirengti.

Jai atsakius, jis revolveriu kirtė jai į galvą ir apšvaigino. Policija mano, kad tas pats užpuolikas nužudė Kathleen Stroener. Policija klausinėja žmones, kurie galėjo užpuoliką iš arčiau matyti ir duoti apie jį tikslesnį žinių. Tvirtinama, jog tai būtų 27 metų nedidelio ūgio vyro, apaugusio rėta barzda.

Narkotikai neturėtų vairuoti

Springfield, Ill. — Illinois seimo atstovas Michael Madigan, bendradarbiaudamas su valstybės sekretorium Howlett, paruošė įstatymo projektą, kuris uždraustų narkotikams, lytiniams iškrėpeliams ir nepageidaujamiems asmenims būti mokyklinių busų soferiais. Valstijoje yra apie 16,000 so-

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪTULIS

KEYPUNCH OPERATORS
EXPERIENCED ONLY
UNIVAC 129, 5496, 029

Immediate openings for North and Northwest suburbs, must drive or live within area. Many Loop assignments also available. Day and night.

VACATION AND HOLIDAY PAY
WE ARE CHICAGO'S TOP PAYING AGENCY
CALL LOIS, 641-1255
Revelle Data Placement
A Temporary Service Bureau
Specializing in Key Punch Operators

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TOOL & DIE MAKER
Perfect set-up for a craftsman who likes to work in a one man air cond. tool room environment. Make repair punch die sets, assembly die and fixtures for growing electronics firm. Steady, overtime with top wages. Excellent hospitalization insurance. Apply CORCOM, INC.
2857 No. HALSTED ST. 327-6566

NIGHT JANITOR MAINTENANCE MEN

Apply in person. NOW!!
OLYMPIA FIELDS COUNTRY CLUB (Office)
203rd & WESTERN AVE.
OLYMPIA FIELD, ILL.

WOODWORKERS
Exper. or semi-exper. mach. operators, assemblers, sanders, + finish patchers. Steady work + overtime. Free life insur., hosp., paid holidays.
CHURCHILL CABINET CO.
2119 W. CHURCHILL
(1800 N. 2100 W.)

LATHES TURRET LATHES
Experienced operators needed for our night shift. Must read prints and follow process sheets. Top pay plus 10% night premium.
PIONEER ASTRO INDUSTRIES
DIV. OF GOLCONDA CORP.
7401 W. LAWRENCE, CHICAGO
An equal opportunity employer

REIKALINGAS BARTENDERIS PRIEMIESTYJE.
Tel. 422-3535

TOOL AND DIE REPAIR (PROGRESSIVE DIES)
4:00 P.M. to 2:00 A.M. plus half day Saturday or part time.
R. OLSON MFG. CO., INC.
1820 W. Grand Ave.

TOOL IR DIE PRODUKCIJAI
REIKALINGAS MASINISTAS arba patyręs mokinis, pilną arba dalį laiko
CEE KAY PRODUCTS
7124 WEST TOWNE AVE.
647-7799

RENTING IN GENERAL
Nuomos

PUSAMŽEI PORAI nebrangiai išnuomojamas 4 šviesi kambarių butas su vonia. Įėjimas iš priekio 814 West 19th St. Apžiūrėti susitarti telefonu MO 6-4131.

ferių, vežiojančių mokyklinio amžiaus vaikus. Veikiantis įsta tymas reikalauja, kad soferis būtų 21 metų amžiaus, daugiau nieko

Iškrėpė soferiai labai lengvai gali prieiti prie mokyklinio amžiaus vaikų ir juos išvesti iš kelio. Jeigu bus įstatymas, draudžias iškrėpeliams soferiauti, tai bus šiek tiek saugiau.

TRUMPAI

— Gediminas Kaulėnas iš Lemonto apylinkės baigė Illinois universiteto Circle campus Me-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PIGIAI PARDUODAMAS medinis pajamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APYLINKĖJ
Island Real Estate
4506 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, FL 33706
Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REdpublic 7-1941

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūdimai vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5790

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
Sole Term Life and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-5775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai

no kolegiją labai gerai pažymiais taip pat atliko meno pedagogikos praktiką užskėstinių mokyklų meno departamentuose. Jis buvo dekanas garbės studentų sąrašuose.

— Michael Simonėlis, Marquette Parko 4-H klubo jaunųjų narių vadovas, režisavo tos organizacijos statomas ištraukas iš "Fidler on the Roof" konkursiniuose pasirodymuose. Grupė su tomis ištraukomis dalyvaus finaliniuose varžybose balandžio 15 d. Lindbloom mokykloje.

— J. Buškus iš Brighton Parko apylinkės pakartotinai įteikė vajui 6 dol. Tos pat apylinkės vienas skaitytojas prateidamas prenumeratą įteikė 3 dol.

— Feliksas Mackevičius iš Hot Springs, Ark., pakartotinai parėmė Naujųjų vajų 5 dol. auka. Visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲ DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE NAMŲ?

8 KAMBARIŲ architektų moderni mūro rezidencija. 60' lotas. Mūro garažas. Gage Parke. \$33,500.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ mūras. Moderni kabinetų virtuvė. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Garažas. Arti mūsų. \$22,900.

AUKŠTAS 6 BUTŲ MŪRAS, Gage Parke. Alum. langai. Gazu šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Naujas garažas. Apie \$7,000 pajamų. Rinkos kaina.

2 BUTŲ PUKUS - MŪRAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000.

1 1/2 AUKŠTO MŪRAS, 2 butai — 5 1/2 ir 4 1/2 kambarių. Karpetai. Alum. langai. Moderni virtuvė. Gazu šildymas. Garažas. \$18,800.

10 BUTŲ 2 aukštų mūras. Arti Kedzie ir Parko. Apie \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.

FRIES DESMIT metų, prieš Marquette Parką, statytas mūro lukso pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garažas. Daug priedų — \$31,500.

6 1/2 KAMBARIŲ didelis Georgian. 1 1/2 VONIOS, įrengtas sausas beismontas. 2 auto garažas. Apie 20 metų, kaip naujas. \$23,000.

6 KAMBARIŲ modernus medinis. Naujas gazu šildymas. Arti Margučio radijo. \$15,800.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas. baras. 1 1/2 vonios. 40' lotas. Garažas. \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTŲ DARBuose

Stogų dengimas. Vandens nutėkėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus, cemento ir dąžytojo darbai. Veitui įkainavimas. Skambinkite dabar.

AL BELEAKUS. Tel. 238-8856

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas

REAL ESTATE
Prašų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarusį darbininkų. Kai-nos nebrangios.

3518-34 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbašauskas, sav.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamiški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Moner Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietas viršelias įristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dokeriniai Cerifikatai.

V. VALANTINAS

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomiai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608